

ДИКАНСЬКИЙ РАЙОН — район, що знаходиться у північно-східній частині Полтавської області. Утвор. 1923. Жит. р-ну потерпали від голодомору 1932–33, зазнали сталін. репресій. Від 4 жовтня 1941 до 22 вересня 1943 — під нім.-фашист. окупацією. Нацисти вбили бл. 300 жит. р-ну, бл. 1500 вивезли на каторжні роботи до Німеччини. Площа 0,7 тис. км². Насел. 21 903 особи (2001, складає 90,5 % до 1989), переважно українці. У складі р-ну — смт [Диканька](#) та 58 сільс. насел. пунктів. Знаходиться у центр. частині Полтав. рівнини. Поверхня — платоподібна лесова рівнина, дуже розчленована ярами та балками, особливо у пд.-зх. і пн.-сх. частинах. Корисні копалини: природ. газ, піски, глини. Тер. р-ну протікають річки Ворскла (на сх. межі р-ну), Вільхова Говтва з притокою Середня Говтва (усі — бас. Дніпра). Створ. понад 20 ставків. Заг. пл. водного дзеркала 683 га. Ґрунти переважно чорноземні. Пл. лісів 6,1 тис. га (дуб, осика, граб, тополя, клен, ясен, берест, липа, вільха, сосна). Між Диканькою та Ворсклою по лінії насел. пунктів Кратова Говтва-Олефірщина-Кардашівка-Писарівщина-Михайлівка-Проні-Василівка 1994 організовано регіон. ландшафт. парк Диканський, до складу якого ввійшли заг.-держ. значення комплексна пам'ятка природи *Парасоцьке урочище*, місц. значення ботан. пам'ятки природи Кочубеїв. дуби, Бузковий гай, Ялиновий гай, геол. пам'ятка природи Михайлів. виходи пісковиків, заг.-зоол. заказник Фесенкові горби, пам'ятка садово-парк. мистецтва Писарівщин. лісопарк. Серед ін. природоохорон. об'єктів — місц. значення ботан. заказник Пустовітка, заповідне урочище Яворівщина, ботан. пам'ятка природи Лісосмуга О. Ізмаїльського. Гол. підприємства розташ. здебільшого у Диканьці; у с. Стасі — відділ. Полтав. птахофабрики, у с. Водяна Балка — упр. підзем. зберігання газу «Солоха». Спеціалізація с. господарства — рослинництво зерново-буряківничого і тваринництво м'ясо-молоч. напрямків. Пл. с.-г. угідь 55,6 тис. га, з них орних земель — 44,5 тис. га, лугів і пасовищ — 9,3 тис. га. Осн. виробниками с.-г. продукції є 23 реформ. агропідприємства; створ. 30 фермер. госп-в. Гол. культури: пшениця, ячмінь, овес, кукурудза, гречка, соняшник, цукр. буряки. У Д. р. — 14 заг.-осв. шкіл, з них 3 гімназії, 15 дитсадків, ПТУ; 13 Будинків культури, 5 клубів, рай. бібліотека для дітей і дорослих, 15 бібліотеч. філій, муз. школа, [Диканський історико-](#)

[краєзнавчий музей ім. Д. Гармаша](#), 2 громад. музеї; центр. рай. лікарня, дільнична лікарня, 3 амбулаторії, 14 фельдшер.-акушер. пунктів; ФСТ, ДЮСШ. Виходить г. «Трудова слава». Є 2 готелі, відділ. 6-ти банків. Реліг. громади: 3 — УПЦ КП, 3 — УПЦ МП, 3 — адвентистів сьомого дня, 4 — євангел. християн-баптистів. На тер. р-ну досліджено залишки бл. 70-ти курганів та печер. скиту 16 ст., 2 поселення доби неоліту, 16 поселень скіф. часу, знайдено римські монети та ін. речі 1 ст. н. е. Серед пам'яток архітектури — Троїц. церква (1780), Микол. церква (1794) з дзвіницею (1810; обидві — Диканька), Троїц. церква (1819, с. Великі Будища), триумфал. арка (1820, Диканька).

Встановлено 14 меморіалів і пам'ятників воїнам-землякам, які загинули під час 2-ї світової війни, пам'ятники Т. Шевченку (Диканька, с. Стасі), М. Гоголю, М. Островському (обидва — Диканька), пам'ятний знак на місці спостереж. пункту, звідки коригувався перший залп реактив. установок БМ-13 («Катюша»; Диканька). У Д. р. народилися фахівець у галузі автоматизації технол. процесів [М. Галай](#) (с. Чернечий Яр), економіст [Н. Климко](#) (с. Ландарі), фахівець у галузі механіки [О. Оніпко](#) (с. Велика Рудка), матеріалознавець [М. Семко](#) (с. Балясне), філософ [Л. Сморг](#) (с. Орданівка); письменник [Д. Гринько](#) (с. Чернечина), поет, перекладач, літературознавець [В. Житник](#) (с. Великі Будища); живописець, нар. художник УРСР [В. Непийпиво](#) (с. Кам'янка), живописець, канд. мистецтвознавства [Б. Піаніда](#) (с. Дячкове), килимарниця [Т. Кононенко](#) (с. Великі Будища), графік [В. Попенко](#) (с. Слиньків Яр); співак, нар. арт. УРСР [А. Кікоть](#), актори, засл. арт. України [В. Голуб](#) (обидва — с. Кам'янка), [М. Нелюба](#) (с. Ландарі), хоровий диригент, композитор [Ф. Попадич](#) (с. Великі Будища); тренер ([легка атлетика](#)) [Т. Видоменко](#) (с. Балясне); Герої Рад. Союзу [С. Войтенко](#) (с. Великі Будища), [І. Даценко](#) (с. Чернечий Яр), [М. Терещенко](#) (с. Балясне), [Г. Яресько](#) (с. Ярохівка), повний кавалер ордена Слави [І. Пелих](#) (с. Чернечий Яр).

Рекомендована література

1. Скорик В. П. Диканщина: Істор.-краєзнав. нарис. П., 2006.

[В. П. Скорик](#)

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Диканський район / В. П. Скорик // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-24246>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).